

รายงานสรุปผลการปฏิบัติภารกิจของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ในการประชุมภาคีรัฐสภาในโอกาสการรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศ
ว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ
ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑
ณ กรุงราบัต ราชอาณาจักรโมร็อกโก

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมภาคีรัฐสภาในโอกาสการรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Parliamentary Conference on occasion of the Adoption of the Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration) ซึ่งจัดโดยสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union หรือ IPU) ร่วมกับรัฐสภาโมร็อกโก ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงราบัต ราชอาณาจักรโมร็อกโก โดยมีองค์ประกอบของคณะผู้แทนฯ ดังนี้

๑. นายกิตติ วะสีนนท์
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - รองประธานคณะกรรมการการเมือง คนที่หนึ่ง
  - หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๒. นายชัชชัย ชูชม
  - อุปทูตรักษาการ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงราบัต
  - ที่ปรึกษาคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓. นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - กรรมการธิการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และกิจการตำรวจ
  - ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๔. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - กรรมการธิการบริหารราชการแผ่นดิน
  - ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๕. นายคณน สุขพรชัยรัก

- นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา

สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- เลขานุการคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๖. นางสาวตติยา รัตนวิโรจน์

- นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

กลุ่มงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สำนักการต่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงานสรุปการปฏิบัติการกิจของคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติฯ

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการประชุมภาครัฐสภาในโอกาสการรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ ได้ปฏิบัติการกิจเข้าร่วมการประชุมในวาระต่าง ๆ รวมถึงการพบปะหารือหรือทวิภาคีรวมทั้งสิ้นสองวาระ ตลอดระยะเวลาสองวันของการประชุม โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. การเข้าร่วมการประชุมภาครัฐสภาในโอกาสการรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ

การประชุมภาครัฐสภาในโอกาสการรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๖ – ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร โมร็อกโก อาคารรัฐสภาโมร็อกโก กรุงราบัต ราชอาณาจักรโมร็อกโก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมบทบาทของภาครัฐสภาในการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM) เนื่องในโอกาสที่ผู้แทนจากนานาประเทศจะเข้าร่วมการประชุมระหว่างรัฐบาลในกรอบสหประชาชาติเพื่อรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว (Intergovernmental Conference to Adopt the Global Compact for Migration) ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ เมืองมาร์ราเกช ราชอาณาจักรโมร็อกโก ทั้งนี้ การประชุมได้จัดขึ้นโดยแบ่งออกเป็น ๕ ช่วงการประชุมซึ่งผู้เข้าร่วมการประชุมจะได้รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อของแต่ละช่วงก่อนที่จะได้ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในหัวข้อดังกล่าว มีสรุปสาระสำคัญของการประชุมตามวาระต่าง ๆ ในแต่ละวัน ดังนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ (วันที่หนึ่ง)

พิธีเปิดการประชุม

เวลา ๙.๐๐ นาฬิกา คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าร่วมพิธีเปิดการประชุม โดยมีนาย Habib El Malki ประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก และนาย Hakim Benchamach ประธานวุฒิสภาโมร็อกโก ร่วมกล่าวเปิดการประชุม

ประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโกได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการกับประเด็นปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขที่ปัจจัยแรกเริ่มที่เป็นสาเหตุของการถูกบังคับให้โยกย้ายถิ่นฐาน และต้องอาศัยกระบวนการแก้ไขปัญหาผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศแบบพหุภาคี โดยสมาชิกรัฐสภามี

บทบาทสำคัญยิ่งในการตรากฎหมายและการกำกับตรวจสอบภาครัฐในการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐาน ตลอดจนสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องในองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาการเหยียดเชื้อชาติ ลบภาพจำจากมายาคติที่ก่อให้เกิดความเกลียดกลัวชาวต่างประเทศ และสมาชิกรัฐสภาจะต้องไม่ใช้นโยบายต่อต้านการโยกย้ายถิ่นฐานเป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อสร้างประโยชน์ส่วนตน อันเป็นการชะลอการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ ทั้งนี้ รัฐสภาจะต้องร่วมส่งเสริมการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุเพื่อลดการถูกบังคับให้โยกย้ายถิ่นฐาน ผ่านนโยบายส่งเสริมการศึกษาให้กับเยาวชน ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ ในประเด็นปัญหาที่ไม่อาจแก้ไขได้ด้วยกลไกภายในประเทศเพียงลำพัง อาทิ ปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก รัฐสภาจะต้องสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันบนพื้นฐานของหลักความเสมอภาคของรัฐ

บรรยากาศในพิธีเปิดการประชุม ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก

ต่อมา ประธานวุฒิสภาโมร็อกโกได้กล่าวถึงความสำคัญของข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานฯ ว่าจะเป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานให้บรรลุเป้าประสงค์ ๒๓ ประการที่ครอบคลุมในทุกมิติของการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่ของสหภาพรัฐสภาที่จะต้องร่วมส่งเสริมรัฐสภาในการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานฯ โดยตระหนักถึงบทบาทของทั้งประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับ มิติด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศ หลักสิทธิมนุษยชน และภาระความรับผิดชอบของประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้ประชาคมระหว่างประเทศสามารถดำเนินการตามข้อตกลงดังกล่าวร่วมกันได้อย่างประสานกลมเกลียว ร่วมกันสร้างช่องทางการโยกย้ายถิ่นฐานที่เป็นปกติตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยสมาชิกรัฐสภาสามารถร่วมส่งเสริมการดำเนินการข้างต้นได้ผ่านการตรากฎหมายภายในประเทศ

จากนั้น ที่ประชุมฯ ได้รับฟังการกล่าวปาฐกถาพิเศษจาก นางสาว Gabriela Cuevas Barron สมาชิกวุฒิสภาเม็กซิโกและประธานสหภาพรัฐสภา เนื่องในโอกาสการเปิดการประชุมครั้งนี้ซึ่งสหภาพรัฐสภาจัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรัฐสภาสมาชิกได้แสดงบทบาทในโอกาสที่จะรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานฯ ผ่านการอภิปรายถึงเนื้อหา ตลอดจนแนวทางในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของข้อตกลงดังกล่าวเพื่อให้การโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ มีความปลอดภัย เป็นระเบียบ และเป็นปกติอย่าง

แท้จริงตามชื่อของข้อตกลง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าตลอดการประชุมสองวันต่อจากนี้ ผู้เข้าร่วมการประชุมจะได้รับฟังตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกรัฐสภาและภาคส่วนอื่น ๆ ได้เริ่มดำเนินการตามนโยบายและมาตรการใหม่ ๆ เพื่อการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศมาโดยมิได้รอเวลาที่ข้อตกลง GCM จะได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการแต่อย่างใด และจะได้นำเอาสิ่งที่ได้ร่วมกันนำตัวอย่างเหล่านี้ไปปรับใช้ภายในประเทศของตนเพื่อส่งเสริมการดำเนินการตามข้อตกลง GCM

(จากซ้ายไปขวา) นาย Habib El Malki ประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก
นาย Hakim Benchamach ประธานวุฒิสภาโมร็อกโก
และนางสาว Gabriela Cuevas Barron ประธานสหภาพรัฐสภา
ในพิธีเปิดการประชุม ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก

คณะผู้แทนรัฐสภานานาชาติ ถ่ายภาพร่วมกันภายหลังเสร็จสิ้นพิธีเปิดการประชุม

การประชุมช่วงที่ ๑

เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมช่วงที่ ๑ ภายใต้หัวข้อ "การวิเคราะห์ภาพรวมของการโยกย้ายถิ่นฐานในระดับโลก" (Analysis of the migration landscape in the world) โดยที่ประชุมฯ ได้ร่วมรับฟังการบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการเกี่ยวกับสถานการณ์การโยกย้ายถิ่นฐานที่ถือเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ประกอบด้วย นาย Patrick Taran ประธานกลุ่ม Global Migration Policy Associates (GMPA) ซึ่งบรรยายภาพรวมของการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศในมิติด้านการพัฒนา กับประเด็นท้าทายในปัจจุบัน นาย Alberto Mateos Ares ผู้อำนวยการ University Institute of Migration Studies ประเทศสเปน ซึ่งบรรยายเกี่ยวกับแนวโน้มของสถานการณ์การโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และนางสาว Sonia Parella นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมวิทยา จาก GEDIME Research Institute มหาวิทยาลัยอิสระแห่งบาร์เซโลนา ประเทศสเปน ที่ได้บรรยายภาพรวมของวิกฤตการณ์ทางมนุษยธรรมในการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (จากซ้ายไปขวา) ประกอบด้วย นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกิตติ วะสีนนท์ รองประธานคณะกรรมการการเมือง คนที่หนึ่ง และหัวหน้าคณะผู้แทนฯ และนางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมในวันที่หนึ่ง ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก

การประชุมช่วงที่ ๒

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมช่วงที่ ๒ ภายใต้หัวข้อ "แนวทางสำหรับสมาชิกรัฐสภาในการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ" (A guide for parliamentarians in implementing the Global Compact) โดยที่ประชุมฯ ได้รับฟังการนำเสนอแนวทางดังกล่าวจากนางสาว Laurel Townhead ผู้แทนด้านสิทธิมนุษยชนและผู้ลี้ภัย จาก Quaker UN Office

โอกาสนี้ ภายหลังจากการรับฟังการบรรยายในเรื่องดังกล่าว นายกิตติ วะสีนนท์ หัวหน้าคณะผู้แทนฯ ได้ร่วมอภิปรายและสอบถามผู้บรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่สมาชิกรัฐสภาจะสามารถร่วมสนับสนุนการดำเนินการตามข้อตกลง ในแต่ละเป้าประสงค์ (objectives) ทั้ง ๒๓ เป้าประสงค์ของข้อตกลง GCM

โดยเฉพาะในประเด็นด้านการสร้างความเป็นหุ้นส่วน (partnership) ซึ่งรัฐสภาสามารถมีบทบาทสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ผ่านการใช้อำนาจนิติบัญญัติในการกำกับตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลในการดำเนินนโยบาย และการตรากฎหมาย โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ส่งเสริมรัฐบาลไทยให้ดำเนินการในเรื่องนี้มาโดยตลอด ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในกรอบความร่วมมืออาเซียนที่ไทยมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านการค้ามนุษย์รวมทั้งเด็กและสตรีภายในภูมิภาคนี้เพื่อขจัดปัญหาการลักลอบขนย้ายผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทั้งนี้ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒ ประเทศไทยก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ใช้โอกาสอันดีนี้ในการผลักดันแก้ไขประเด็นปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นายกิตติ วะสินนท์ รองประธานคณะกรรมการการเมือง คนที่หนึ่ง และหัวหน้าคณะผู้แทนฯ (ตรงกลาง) ร่วมกล่าวอภิปรายในระหว่างการประชุมช่วงที่ ๒ หัวข้อ "แนวทางสำหรับสมาชิกรัฐสภาในการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ"

การประชุมช่วงที่ ๓

เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมช่วงที่ ๓ ภายใต้หัวข้อ "ประเด็นท้าทายระดับชาติกับบทบาทของสมาชิกรัฐสภา" (National challenges and the role of parliamentarians) ซึ่งที่ประชุมฯ ได้ร่วมรับฟังการบรรยายกรณีตัวอย่างของประเด็นท้าทายภายในประเทศในด้านการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐาน ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายใต้บทบาทของสมาชิกรัฐสภา จาก นาย Gennaro Migliore สมาชิกวุฒิสภาอิตาลี นาย Kilian Kleinschmidt ผู้ก่อตั้งและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Innovation and Planning Agency (IPA) และอดีตผู้อำนวยการค่ายผู้ลี้ภัย Za'atari ประเทศจอร์แดน นาย Rodrigo Sandoval อดีตผู้อำนวยการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองชิลี และรองศาสตราจารย์ Andres de Castro จากภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย Kurdistan Hewler ประเทศอิรัก ก่อนที่ผู้แทนจากรัฐสภานานาชาติจะร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ในเรื่องประเด็นท้าทายต่าง ๆ ภายในประเทศของตน

วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ (วันที่สอง)

การประชุมช่วงที่ ๔

เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมช่วงที่ ๔ และร่วมรับฟังการอภิปราย ในหัวข้อ "ประเด็นท้าทายในระดับภูมิภาคกับการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน" (Panel on regional challenges and the implementation) โดยที่ประชุมฯ ได้รับฟังการบรรยายจากนาย Bela Hovy จากฝ่ายประชากร แผนกการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (Department of Economic and Social Affairs - UN DESA) เกี่ยวกับเนื้อหาของข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานฯ นาย José Ignacio Echániz สมาชิกรัฐสภาสเปนและประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งร่วมแบ่งปันแนวทางในการจัดการประเด็นท้าทายของสเปนในการโยกย้ายถิ่นฐานที่เกิดขึ้นทั่วทวีปยุโรป และนาย Jean Paul Briere สมาชิกรัฐสภาแคว้นมาลา ซึ่งร่วมบรรยายเกี่ยวกับสถานการณ์การโยกย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคอเมริกากลาง

บรรยากาศในการประชุมช่วงที่ ๔

หัวข้อ "ประเด็นท้าทายในระดับภูมิภาคกับการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐาน"

การประชุมช่วงที่ ๕

เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ เข้าร่วมการประชุมช่วงที่ ๕ ภายใต้หัวข้อ "มาตรการระดับท้องถิ่นในการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศ" (Local implementation initiatives) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแบ่งปันประสบการณ์และกรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายและในด้านการตรากฎหมายในระดับท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมฯ ได้รับฟังการบรรยายจาก Lord Alfred Dubs สมาชิกวุฒิสภาอังกฤษ เกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดทำนโยบายคุ้มครองเด็กผู้โยกย้ายถิ่นฐานเพียงลำพัง นางสาว Jennifer Zuppiroli ที่ปรึกษาด้านการโยกย้ายถิ่นฐานจากองค์กร Save the Children ประเทศสเปน เกี่ยวกับสถานการณ์การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของเด็กผู้โยกย้ายถิ่นฐานในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และนางสาว Sophia Ioannou หัวหน้าด้านประชาสัมพันธ์จากองค์กร Solidarity Now ซึ่งได้ยกตัวอย่างความสำเร็จขององค์กรในการพัฒนาศักยภาพของเด็กผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมในวันที่สอง ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก

พิธีปิดการประชุม

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ที่ประชุมฯ ได้รับฟังการกล่าวรายงานสรุปผลการประชุมจากนาย José Ignacio Echániz สมาชิกรัฐสภาสเปนและประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนสหภาพรัฐสภาว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ในฐานะผู้นำเสนอรายงาน ซึ่งได้จัดทำร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม (final declaration) โดยที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุมดังกล่าวด้วยฉันทามติ สำคัญ โดยสรุปคือ สมาชิกรัฐสภาจากนานาประเทศที่ได้เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ได้แสดงความมุ่งมั่นในการร่วมกันสนับสนุนให้การนำข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานฯ ไปปฏิบัติจริงได้อย่างเต็มที่ โดยตระหนักถึงบทบาทของสหภาพรัฐสภาตลอดระยะเวลาสองปีที่ผ่านมาในการนำมุมมองของภาคินิติบัญญัติเข้าไปสู่กระบวนการเจรจาเพื่อจัดทำร่างข้อตกลงดังกล่าวทั้ง ๒๓ เป้าประสงค์ ซึ่งสหภาพรัฐสภาร่วมกับสหประชาชาติได้ร่วมกันจัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นภาคีรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เพื่อรวบรวมข้อมูลนำเข้าผ่านทรรคนะมุมมองของภาคินิติบัญญัติต่อประเด็นด้านการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศไปประกอบกระบวนการเจรจาหรือระหว่างรัฐบาลเพื่อจัดทำร่างข้อตกลง GCM และได้เชิญให้คณะผู้แทนรัฐสภาจากประเทศสมาชิกสหภาพรัฐสภาเข้าร่วมการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เพื่อเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดทำข้อตกลง GCM ในระยะที่ ๓ (Phase III) อีกด้วย ทั้งนี้ สหภาพรัฐสภายังได้ให้การรับรอง**ปฏิญญาว่าด้วยการเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการระดับโลกในกรณีผู้โยกย้ายถิ่นฐานและผู้ลี้ภัย (Declaration on Strengthening the global regime for migrants and refugees)** ซึ่งนางสาว Gabriela Cuevas Barron ประธานสหภาพรัฐสภา เป็นผู้นำเสนอ เมื่อคราวการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๘ เดือนมีนาคม ๒๕๖๑ โดยได้จัดการอภิปรายในการประชุมเดียวกันเพื่อจัดทำ**ข้อมติสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐสภาว่าด้วยการย้ายถิ่นฐานและการบริหารจัดการการย้ายถิ่นฐาน ในบริบทของการรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบและปกติ (Strengthening inter-parliamentary cooperation on migration and migration governance in view of the adoption of the Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration)**

ที่ภายหลังได้รับการรับรองในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๙ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมการประชุมยังตระหนักถึงความสำคัญของการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ซึ่งข้อตกลง GCM จะเป็นกรอบความร่วมมือที่นานาประเทศสามารถใช้เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ได้ ทั้งนี้ สมาชิกรัฐสภามีบทบาทสำคัญในการคุ้มครองผู้โยกย้ายถิ่นฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผ่านการสนับสนุนการให้สัตยาบันและปฏิบัติตามพันธกรณีของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้งการลบลมายาคติที่มีต่อผู้โยกย้ายถิ่นฐานด้วยการส่งเสริมการตัดสินใจเชิงนโยบายโดยอาศัยหลักฐานที่เป็นประจักษ์ เพื่อเปลี่ยนการโยกย้ายถิ่นฐานจากเดิมที่เป็นไปด้วย “ความจำเป็น” ให้กลายเป็น “ตัวเลือก” ที่ประชาชนมีอิสระที่จะเลือกโดยปราศจากสภาพบีบบังคับจากปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการโยกย้ายถิ่นฐานโดยไม่สมัครใจ

ภายหลังจากที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันให้การรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม (final declaration) แล้ว ที่ประชุมฯ ได้เข้าสู่พิธีปิดการประชุม โดยมีประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโกและประธานสหภาพรัฐสภา ร่วมเป็นผู้กล่าวปิดการประชุม

บรรยากาศในพิธีปิดการประชุม

นาย Habib El Malki ประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการประชุมทุกคนที่ได้มีส่วนร่วมในการประชุมอย่างเข้มข้นตลอดระยะเวลาสองวันของการประชุม และได้กล่าวแสดงความมุ่งมั่นของประเทศโมร็อกโกในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศให้เป็นไปด้วยความปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ ตามที่ประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้มุ่งหมายไว้ ดังที่สะท้อนผ่านกระบวนการจัดทำร่างข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานฯ ที่จะถูกใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศตาม ๒๓ เป้าประสงค์ที่ครอบคลุมรอบด้าน

ในช่วงสุดท้าย นางสาว Gabriela Cuevas Barron ประธานสหภาพรัฐสภา ได้กล่าวขอบคุณรัฐสภาโมร็อกโกในฐานะประเทศเจ้าภาพผู้จัดการประชุมได้อย่างประสบความสำเร็จเป็นที่น่าประทับใจ และกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการประชุมทุกคนที่ได้มีส่วนร่วมในการประชุมครั้งนี้ โดยประธานสหภาพรัฐสภาได้กล่าวเน้นย้ำถึงบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในการตรากฎหมายเพื่อจัดการแก้ไขประเด็นปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ และสหภาพรัฐสภาจะยังคงมุ่งมั่นในการส่งเสริมรัฐสภาประเทศสมาชิกให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนในการคุ้มครองผู้โยกย้ายถิ่นฐานได้ตามเจตนารมณ์ของข้อตกลง GCM และจะต้องต่อยอดไปสู่การจัดทำแผนการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานในระดับชาติโดยสภาครรัฐสภาในโอกาสต่อไป

๒. สรุปภารกิจในการพบปะหารือทวิภาคี รวม ๒ วาระ

๒.๑ การพบปะหารือทวิภาคีกับประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก

วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ ได้เข้าพบปะหารือทวิภาคีกับนาย Habib El Malki ประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก โดยทั้งสองฝ่ายต่างเน้นย้ำถึงความสัมพันธ์อันดีที่ประเทศทั้งสองมีต่อกันทั้งในภาครัฐบาลและภาครัฐสภา และได้ร่วมหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (human capital) ซึ่งปัจจุบันมีนักเรียนไทยมุสลิมได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลโมร็อกโกเพื่อศึกษาศาสนาในประเทศโมร็อกโกอยู่จำนวนไม่น้อย ขณะเดียวกัน ประเทศไทยก็พร้อมที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศที่กำลังพัฒนา โดยเฉพาะในด้านการแบ่งปันองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยอาศัยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าพบปะหารือทวิภาคีกับนาย Habib El Malki
ประธานสภาผู้แทนราษฎรโมร็อกโก

จากนั้น ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันหารือเกี่ยวกับความร่วมมือในระดับภูมิภาค โดยที่ประเทศโมร็อกโก ได้ให้ความสำคัญกับประเทศในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มประเทศที่มี ศักยภาพอย่างยิ่งในการพัฒนาในอนาคต

ในการนี้ คณะผู้แทนฯ ได้แจ้งว่า ในฐานะที่ประเทศไทยจะเป็นประธานอาเซียนและประธาน สมัชชารัฐสภาอาเซียนในปี ๒๕๖๒ นี้ ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ช่วยส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยที่ ประสงค์จะเข้าเป็นประเทศผู้สังเกตการณ์ของทั้งสองกรอบความร่วมมือด้วย

๒.๒ การพบปะหารือทวิภาคีกับประธานสหภาพรัฐสภา (President of the IPU)

วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนฯ ได้เข้าพบปะหารือทวิภาคีกับ นางสาว Gabriela Cuevas Barron ประธานสหภาพรัฐสภา ณ อาคารรัฐสภาโมร็อกโก

ในโอกาสนี้ ประธานสหภาพรัฐสภาได้กล่าวขออภัยที่ไม่สามารถพบประธานสภานิติบัญญัติ แห่งชาติได้ตามที่นัดหมายไว้ เมื่อคราวการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๓๙ เมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา เนื่องด้วยมีภารกิจหลายประการ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้มีโอกาสพบปะหารือกับประธานสภานิติบัญญัติ แห่งชาติอีกครั้ง ในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งต่อไป ณ กรุงโดฮา รัฐกาตาร์

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าพบปะหารือทวิภาคีกับนางสาว Gabriela Cuevas Barron
ประธานสหภาพรัฐสภา

จากนั้นประธานสหภาพรัฐสภาได้สอบถามถึงพัฒนาการทางการเมืองของไทย ซึ่งคณะผู้แทนฯ ได้แจ้งให้ทราบว่าขณะนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่การเตรียมการเพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งทั่วไป และคาดว่าจะกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปไว้อย่างเร็วที่สุดในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และอย่างช้าที่สุดภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งประธานสหภาพรัฐสภาได้แสดงความยินดีต่อพัฒนาการดังกล่าว และขอให้ตนได้รับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการเลือกตั้งในโอกาสต่อไป โดยเน้นย้ำว่าสหภาพรัฐสภายินดีให้การสนับสนุนประเทศไทยในการกลับคืนสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

ในการนี้ คณะผู้แทนฯ ได้ยืนยันว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความสำคัญต่อกิจการของสหภาพรัฐสภา โดยส่งคณะผู้แทนฯ เข้าร่วมทุกการประชุมในกรอบสหภาพรัฐสภา และในการประชุมครั้งนี้ คณะผู้แทนฯ มีความตั้งใจอย่างยิ่งที่จะได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และความสำเร็จในการบริหารจัดการการโยกย้ายถิ่นฐานของประเทศไทยจากการที่ได้เปิดให้มีการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว เกือบ ๒ ล้านคน และนโยบายสาธารณสุขและการศึกษาที่เปิดกว้างให้แรงงานต่างด้าวและครอบครัวสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้อย่างเท่าเทียม

จัดทำโดย

นายคณน สุขพรชัยรัก นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ